

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Päivähoitoyksikkö / toimipiste Päiväkoti Histamiini	Toimintakausi 2017 - 2018
Osoite Paciuksenkatu 19. 00270 Helsinki	
Puhelin 040 180 9158	Sähköpostiosoite histamiini@allergia.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty 30.10.2017	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Marjo Heinonen

Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus

(ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)

Histamiinin esikouluryhmässä on 7 lasta ja kaksi lastentarhanopettajaa. Esiopetusaika on neljä tuntia klo 9-13 välillä. Osa lapsista ryhmässä on 5-vuotiaita mutta toiminta on eriytettyä esiopetusaikana.

Päiväkoti Histamiinin tilojen lisäksi Allergiatalon muita tiloja käytetään tarpeen mukaan. Lähialueen puistot mm. Rantapuisto ja Valpurin puistot ovat käytössä päivittäin. Kadetin yleisurheilukenttä, Meilahden ylä-asteen liikuntasali, Allergiasairaalan takana olevaa metsä ja Töölön kirjasto ovat käytössä säännöllisesti. Helsingin monipuolista kulttuuritarjontaa hyödynnetään huomioimalla museot, teatterit, näyttelyt ja musiikkitapahtumat. Oppimisympäristö on suunniteltu ja rakennettu yhdessä lasten kanssa keskustellen ja heidän mielipiteitään kuunnellen. Siinä on huomioitu turvallisuus ja viihtyisyys sekä toimintaan ja leikkiin innostaminen. Lasten kuvataiteen tuotokset ja valokuvat projekteista ja toiminnasta ovat esillä ryhmätilan seinillä.

Oppimisympäristöä valittaessa huomioidaan tilan tarkoituksenmukaisuus niin, että se tukee parhaiten teemaa/projektia ja vastaa lapsiryhmän pedagogisia tarpeita. Oppimisympäristön tilat antavat mahdollisuuden eri leikkipisteisiin kuten rakenteluleikkiin, kotileikkiin, rakennustyömaaleikkiin, majaleikkiin, piirtämiseen ja askarteluun, kirjojen katseluun ja pöytäpeleihin. Projektityöskentelyssä tilaa käytetään tutkimiseen ja eri pisteissä työskentelyyn joko yksin, parin kanssa tai ryhmänä.

Esiopetuksessa painotetaan kiireettömyyttä, yhdessä tekemistä ja tutkivaa ja luovaa työskentelyä. Kiireettömyys huomioidaan antamalla aikaa edetä omaan tahtiin ja jatkamalla kesken jäänyttä työtä myöhemmin.

Lapsen esiopetuspäivä koostuu leikistä, ulkoilusta, projektityöskentelystä sekä ruokailusta ja päivälevosta, jonka aikanaa luetaan satuja. Keskeisessä roolissa ovat myös vuorovaikutus- ja kaveritaidot, suvaitsevaisuus, toisen huomioiminen ja hyvät käytöstavat.

Erilaisia työtapoja hyödynnetään monipuolisesti: itsenäinen työskentely, parityöskentely, sekä pienryhmätyöskentely. Tekemisen oppimisen ja oivaltamisen ilo sekä myönteiset tunnekokemukset huomioidaan kaikissa oppimistilanteissa.

Esiopetuksen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa lapsen oppimisvalmiuksia. Toiminnan lähtökohtana on lasten kokemukset, vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet. Syksyn aikana olemme tutkineet hyönteisiä ja avaruutta.

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Lapsia kannustetaan ilmaisemaan itseään ja kysymään ja kyseenalaistamaan asioita. Heille tarjotaan oivaltamisen iloa sekä kannustetaan iloitsemaan omista ja toisten onnistumisista. Muita lapsia kohdellaan ystävällisesti ja hyvät käytöstavat kuuluvat päivän jokaiseen hetkeen. Lapsia ohjataan huolehtimaan itsestään, omista tavaroista ja huomioimaan ryhmätovereitaan. Riittävästä ja monipuolisesta liikunnasta huolehditaan päivittäin. Lasten monilukutaitoa tuetaan tarjoamalla esikoulussa monipuolista ja rikasta teksti- ja kuvaympäristöä sekä kulttuuripalveluita. Aikuisen malli on tärkeä, esimerkiksi puhemalli sekä sanojen kirjoittaminen lasten nähden. Aikuisen kirjoittamat sanat ovat esillä toimintaympäristössä kuin myös lasten kirjoittamat sanoja / lauseet. Digivälineitä käytetään yhdessä lasten kanssa tiedon hakuun ja omaan tuottamiseen mm. valokuvaamiseen, äänittämiseen ja videokuvaamiseen.

Lapset ovat mukana vaikuttamassa esiopetuksen toimintaan. Toiminnan lähtökohtana on lasten kokemukset, vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet. Lasten kanssa keskustellaan ja heidän mielipiteitään kuunnellaan. Esiopetuksessa kunnioitetaan demokratian periaatteita.

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Teemat ja projektit syntyvät havainnoimalla lapsia ja heidän toimintaansa, sekä keskustelemalla lasten kanssa; lasten mielenkiinnon kohteet ja ryhmän tarpeet huomioiden. Lapselle annetaan mahdollisuus oppia asioita omaan tahtiin ja kokea oppimisen iloa vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Kalenterivuoden tapahtumat huomioidaan esikoulussa niihin tutustuen ja niistä keskustellen – eri vuodenaikat, Aleksis Kiven päivä, joulun aika, Runebergin päivä, ystävänpäivä, laskiainen, kalevalan päivä, pääsiäinen ja vappu. Aikuinen tarttuu herkästi lapsista esiin nouseviin "signaaleihin" ja ohjaa toimintaa niin, että eri oppimiskokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt toteutuvat ja niitä yhdistetään isommiksi projekteiksi. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan Helsingin esiopetuksen yhteiset tavoitteet.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Esiopetuksen toimintaa dokumentoidaan lapsen henkilökohtaisen portfoliokansion avulla, johon kerätään oppimiskokonaisuuksiin liittyviä tehtäviä, lasten omia tarinoita ja kertomuksia sekä valokuvia projekteihin ja teemoihin liittyen. Lasten itsearvioinnin tukena käytämme itsearviointilomaketta, jonka pohjalta haastattelemme lasta. Arvioimme toimintaa keskustelemalla lasten kanssa ja ryhmän aikuisten viikottaisissa tiimipalaverissa. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti myös tiimipalaverissa, lastentarhanopettajien palaverissa, päiväkodin kokouksissa, leopseissa, opettajan itsearvioinnissa ja kirjallisessa tiimiarvioinnissa syys- ja kevätkauden jälkeen sekä S2 opettajan ja kelton konsultaatiossa.

Huoltajien osallisuus

Vanhemmat saavat päivittäin antaa palautetta toiminnasta. Vanhempainillassa vanhemmilta kartoitettiin ryhmätyöskentelyn muodossa toiveita leikin merkityksestä, lasten osallisuudesta, vuorovaikutuksesta ja tunnetaidoista sekä itsestä huolehtimisesta ja arjen taidoista. Leops keskusteluissa syksyllä ja keväällä sekä asiakastytyväisyyskyselyssä vanhemmilla on myös mahdollisuus tuoda esille toiveita. Vanhemmille lähetetään kuukausitiedote esiopetuksen toiminnasta ja tulevista tapahtumista sekä siitä, miten teema on toteutunut.

Yhteisöllinen oppilashuolto

(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

Toimintaympäristö luodaan positiiviseksi ja kannustavaksi, jossa lapsi tuntee yhteenkuuluvuutta ryhmään ja jossa myönteiset oppimiskokemukset ja oppimisen ilo korostuvat.

Säännöllisesti pidettävässä tunnekerhossa (Fun Friends- ohjelma) on tarkoituksena vahvistaa mielen hyvinvointia. Oppiminen tapahtuu hauskojen leikkien, keskustelujen, piirtämisen sekä satujen kautta. Tarkoituksena on oppia tunnistamaan omia ja muiden tunteita, rentoutumaan sekä antaa konkreettisia tapoja toimia jännittävissä ja pelkoa aiheuttavissa tilanteissa. Omien vahvuuksien tunnistaminen vahvistaa myönteistä käsitystä itsestä. Tavoitteena on myös sosiaalisten taitojen harjoittelu ja toisten huomioon ottaminen sekä kaveritaidot.

Ryhmän toimintakulttuuri ja toimintatavat luodaan sellaisiksi, ettei kiusaamista esiintyisi. Ryhmän säännöistä on keskusteltu yhdessä ja lapset ovat piirtäneet/kirjoittaneet säännöt seinälle. Jos kiusaamista esiintyy, siihen puututaan heti. Asiasta keskustellaan osapuolten kanssa, ryhmän kesken ja vanhempien kanssa ja sovitaan mitä asialle tehdään yhdessä.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki

Ryhmän pedagogisissa ja toiminnallisissa ratkaisuissa huomioimme monikulttuurisen lapsen. Ryhmän aikuiset toimivat kielen mallina ja hyödyntävät kaikki päivän tilanteet oppimisessa. Oppimisympäristö suunnitellaan kieltä hyvin tukevaksi. Oppimisympäristöstä löytyy aakkoset, kirjoitettua kieltä, kirjoja sekä monipuolista materiaalia, jolla tuetaan kielen kehitystä. Vuorovaikutus toisten lasten kanssa leikissä ja muissa päivän tilanteissa ovat tärkeitä kielen oppimisen tilanteita.

Esiopetusryhmässä on yksi toisesta kulttuurista oleva lapsi. Koko esiopetusryhmä tutustuu Italialaiseen kulttuuriin, joihinkin sanoihin, lauluihin ja se näkyy myös koko oppimisympäristössämme kuvien ja piirustuksien Monikielisyyden suunnitelma kirjataan lapsen esiopetussuunnitelmaan ja se siirtyy kouluun. Esiopetuksessa on käytössä Ota koppi-monikulttuurisuus Helsingissä materiaali, S2- materiaali, Avainsanoja S2 opettajan opas.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa

-

Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt

Yleinen tuki – lasten erilaiset yksilölliset tarpeet huomioidaan esiopetuksessa ja lasta tuetaan tarpeiden mukaan esiopetuspäivän ajan. Leops keskusteluissa syksyllä arvioidaan tuen tarve vanhempien kanssa. Konsultaatio tukena on käytetty keltoa ja S2 opettajaa.

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

<p>Moniammatillinen arviontikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija)</p> <p>Esiopetuksen oppilashuoltopalaveri: Kelto Mirja Häyrynen, S2 opettaja Riitta Hakkarainen sekä lastentarhanopettajat Maisa Heikkinen ja Pia Sundberg.</p>	<p>Keskustelun päivämäärä 18.9.2017</p>
<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma)</p> <p>Liite Yhteistoimintasuunnitelma 2017-2018 laadittiin Meilahden ala-asteen kanssa, osallistutaan kevätlukukaudella järjestettäviin moniammatillisiin siirtoneuvotteluihin. Meilahden ala-asteelle menevät lapset tutustuvat tulevaan kouluun keväällä 2018.</p>	<p>Suunnitelman päivämäärä 6.9.2017</p>
<p>Muut yhteistyötahot Tarvittaessa yhteistyötahoina esiopetuksen kuraattoripalvelut, lastenneuvola, neuvolapsygologi, perhetyö, lastensuojelu ja allegianeuvoja.</p>	
<p>Esiopetuksesta vastaava lto/elto Lto Maisa Heikkinen ja lto Pia Sundberg</p>	

Helsingin kaupunki
Varhaiskasvatusvirasto

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA